

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. F. Ioannis Nider Ordinis Prædicatorum Theologi De Reformatione Religiosorum Libri Tres

Nider, Johannes

Antverpiæ, 1611

X. Deducit septimum fructum, qui est philosophiæ supremæ profectio. Et ostenditur quòd Religio sit vera philosophia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45728)

futura miseria, qui ad tantam pœnam se obligat in præfenti. Ex quibus infert idem Doctor, quòd quantum ad consecutionem plene remissionis, negotium crucis non præfertur Religioni. Nec solùm putandum est meritum passionis Christi valere in negotio crucis: imò valet in omni pœnali opere, quod propter amorem Christi sustinetur: imò & in omni opere meritorio, quia passio sua virtutem satisfaciendi & merendi omnibus satisfactionibus & meritis dedit. Unde Religiosus habet illã indulgentiam non solùm ex merito proprio, sed etiam ex merito Christi. Hæc de Claremontensi. Concordat cum his Petrus de Palude in 4. d. 38. licet prius in eodem scripto supra dist. 4. q. 3. inuestigando materiam, aliquam distinctionem dederit. Sed in distinct. 38. simpliciter dicit, quòd ingressus Religionis, coram Deo ab omni pœna liberet.

CAPVT X.

Deducit septimum fructum, qui est philosophia suprema professio. Et ostenditur quòd Religio sit vera philosophia.

SEPTIMVS fructus Religionis reformatæ est philosophiæ supremæ professio. Dicitur enim philosophia, vt eadem studentibus

*Quid phi-
losophia, &
unde dicta.*

Sen. ep. 89.

*De consol.
philos. li. 1.
prof. 1.*

bus est notissimum, à φίλος Græcè, quod est amor Latinè, & à σοφία, quod est sapientia, quasi amor sapientiæ. Potest enim sapientia vera, sine scientia haberi artium liberalium, teste Seneca dicente: Temperantia scit optimum esse modum cupitorum, non quantum velis, sed quantum debeas, sumere: potest sine liberalibus studiis veniri ad sapientiam. Quamcumque partem rerum humanarum diuinarumque comprehenderis, ingenti copia quærendorum fatigaberis. Hæc tam multa, tam magna, ut habere possint liberum hospitium, superuacua ex animo tollenda sunt. Laxum spatium res magna desiderat, totum pectus illi vacet. Plus scire velle quam satis est, intemperantiæ genus est. Quid, quod ista liberalium artium confectatio molestos, verbosos, intemptuos facit, & non ideò discentes necessaria, quia superuacua didicerunt? Quatuor millia librorum Didymus grammaticus scripsit: miser, si tam multa superuacua legisset. Et Boëtius, loquens de sæcularium philosophia, dicit: Studia Philosophorum, infructuosos affectuum spinis, vberem fructibus rationis segetem necant, hominumque mentes assuefaciunt, morbo, non liberant, quæ dolores eius nullis fouent remediis, sed dulcibus insuper alunt venenis, Sirenes vsque ad

ad exitium dulces. Posuerunt ergo tam gentiles Philosophi, quàm nostri Theologi, veram philosophiam consistere in diligendo Deum, in acquisitione virtutum, & in meditatione imminentis mortis. Et de tali philosophia verè illud dictum Senecæ locum habet: In obsessa via pauperi pax est, &c. Sen. ep. 14.

Numquam in tantum conualescet nequitia: numquam sic contra virtutes coniurabitur, vt non philosophiæ nomen venerabile & sacrum maneat. Sapiencia igitur suprema, est Dei Filius, eo teste, qui eandem, in cælum raptus, studuit. *Nos, inquit, prædicamus Christum, Dei virtutem & Dei sapien-* 1. Cor. 1. v. 24.

tiam. Hanc amare & eius amori insistere, suprema est sapiencia. Et ad hoc Religio principalissimè omnis ordinata est, tâquam ad potentissimum finem, vt patuit lib. 2. c. 3.

Afferit hoc Augustinus ita in Epistola ad Volusianum prope finem: *Diliges, ait, Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & ex omnibus viribus tuis, & proximum tuum sicut te ipsum.* Epist. 3. tom. 2. Mat. 22.

Hic Physica, quoniam omnes omnium naturarum causæ in Deo creatore sunt. Hic Ethica, quoniam vita bona & honesta non aliunde formatur, quàm cum ea quæ diligenda sunt, quemadmodum diligenda sunt, diligantur, hoc est Deus &

Z

proxi-

proximus. Hic Logica, quoniam veritas, lumenque animæ rationalis non nisi Deus est. hic etiam laudabilis Reipub. salus, &c. Quæ disputationes, quæ litteræ quorumlibet Philosophorum, quæ leges quarumlibet ciuitatum, duobus præceptis, ex quibus Christus dicit totam legem Prophetasque pendere, vlllo modo sunt comparandæ? Non magnopere igitur est curandum de inanis philosophiæ verbis, his, qui ad veram vocati sunt sapientiam. Vnde Ambrosius in Epist. ad Coloss. Ideò, inquit, non legimus quadriuium in Euangelio vel in Epistola, quia curam animæ impedit: cum in agnitione Christi, omnem salutem & sapientiam habeamus. His concordant Philosophorum gentilium dicta. Vnde Hermes Trismegistus, aliàs Mercurius dictus, lib. ad Asclepiadem, sic inquit: Deus te nobis, ô Asclepi, vt diuino sermoni interesses, adduxit: quem si intelligens videris, eris omnium bonorum tota mente plenissimus, si tamen multa sint bona, & non vnum, in quo omnia: alterum enim alterius consentaneum esse dignoscitur. Philosophia sola est in cognoscenda diuinitate frequens obtutus, & sancta Religio. Simplici enim mente diuinitatem colere, eiusque facta venerari, agere etiam Dei voluntati gratias, quæ est sola bonitas plenissi-

Trism. ad
Ascl.

nissima, hæc est nulla animi importuna curiositate violata philosophia. Et post pauca: Hæ sunt enim summæ intētionēs Dei, cū gratiæ aguntur à mortalibus: hominum adorationibus & laudibus & obsequiis cælum cælestesque delectantur. Hinc Tullius De natura Deorum: Religio est, per quam reuerenti famulatu cærimonix diuini cultus exercentur. Luce verò clarius est, in omni regulata Religione creberrimum esse, Deum colere, ei gratias agere, adorare, eiusque agnitioni insistere. Quòd etiam in virtutum acquisitione, vera philosophia consistat, affirmat Hieronymus in lib. i. contra Pelagianos: Hæc est hominis, inquit, vera sapientia, imperfectum esse se nosse: atque, vt ita loquar, cunctorum in carne iustorum imperfecta perfectio est. Qui habet vnā virtutem, habet omnes participatione quidem, non proprietate. Necesse est enim, vt singuli in quibusdam excellant. Et Augustinus in libro De libero arbitrio: Non aliam putes esse sapientiam, nisi virtutem, in qua cernitur & tenetur summum bonum. Nullo loco est, nusquam deest, foris admonet, intus docet cernentes in se; omnes in melius commutat, à nullo in deterius commutatur: nullus de illa iudicat. Est autem, vt tota Theologorum turma tradit, Religio, status

Quid Religio secundum Ciceronem.

*Cur Religio-
forum
habitus à
facularium
distinctus*

*In Reg. ful.
disp. cap. 22*

*Philosophia
consistit in
meditatio-
ne mortis.*

*Hieron. ad
Princ. circa
med.*

perfectionis, seu virtutis acquirendæ, non autem est status perfectionis exercendæ. Vnde ipse Religiosorum habitus, ideò à sæcularibus vestibus debet esse distinctus, quatenus Religionem ipsam professo pædagogus philosophiam discèdi & tuendi existat. Tradit illud B. Basilius sic in sua Regula: Velut, inquam, quidam pædagogus est infirmis habitus ipse Religionis, vt etiam inuitos eos ab opere inhonesto indecentique custodiat. Non enim similiter turpe est in quolibet alio, si inhonestè quid agat; sicut in his, qui vitã sobriam etiam ipso habitu profitentur.

Prætereà tertio, si Philosophorum dictis credere placet, philosophiam reperimus eos posuisse in meditatione mortis. Vnde Plato in suis sententiis ait: Mors philosophantibus appetenda est; ipsaque philosophia est meditatio moriendi. Totius Philosophiæ robur, est patientia. Testatur idem B. Hieronymus in Epistola ad Principiam virginem, de vita & obitu S. Marcellæ. In cuius præconium dicit: Hæc annis plurimis sic suam transegit ætatem, vt antè se vetulam cerne- ret, quàm adolescentulam fuisse meminisset: laudans illud Platonicum: Philosophia est meditatio mortis. Tota autem Religiosorum vita, præparatio quædam esse debet moriendi.